

Д.В. Олексіч, аспірант, Українська академія банківської справи НБУ

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Розглядаючи основне завдання економіки в цілому – задоволення необмежених людських потреб за допомогою обмеженої кількості ресурсів – можна дійти висновку, що використання грошей для вимірювання вартості товарів та міри обміну, на думку деяких вчених, є однією з найважливіших подій не тільки в економіці, але й в історії людства.

Однією з найважливіших властивостей товару є його вартість, що складає його цінність для певного покупця та надає можливість обміну. Це доводить важливість функції визначення вартості бізнесу, хоча в той же час необхідно додати, що оцінка бізнесу не завжди проводиться з метою продажу бізнесу, а одержана вартість як певний економічний показник може зацікавити і керівництво, і потенційних інвесторів.

Необхідність визначення вартості бізнесу пояснюється тим, що обґрунтована ринкова вартість підприємства може бути використана з метою об'єктивного визначення курсу акцій; одержання інформації про тенденцію зміни вартості на ринку; з'ясування ринкової вартості закритої компанії; підготовки обґрунтованої пропозиції по приватизації закритої компанії чи компанії з недостатньо ліквідними акціями тощо.

В сучасних умовах збільшення вартості не суперечить довгостроковим інтересам бізнесу. Система, орієнтована на збільшення своєї вартості, використовує результати оцінки як певний індикатор успішності своєї діяльності, власники даного бізнесу, піклуючись про підвищення власного добробуту, одночасно позитивно впливають на добробут всіх, і, як результат, компанія, яка функціонує неефективно, неминуче зазнає переходу капіталу до рук конкурентів.

Вартість, як найкращий показник результатів діяльності, вимагає для своєї оцінки повноти інформації та глибинного аналізу предмета оцінки. Для правильної оцінки необхідно мислити довгостроковими критеріями; керувати усіма грошовими потоками, що відносяться і до прибутків і збитків, і до балансу, вміти порівнювати між собою грошові потоки за різні періоди часу з поправкою на ризик.

Розглядаючи методики оцінки бізнесу, можна зупинитися на двох основних підходах визначення вартості бізнесу:

- перший підхід зводиться до визначення вартості фірми як вартості певного майнового комплексу – суми вартостей майна цієї фірми;
- другий – найбільш раціональний і такий, що відповідає дійсній сутності поняття “бізнес”: оцінка бізнесу полягає в тому, щоб з'ясувати скільки коштує не саме майно, що використовується в господарській діяльності для одержання доходів, а право власності, технології, конкурентні переваги та активи, у матеріальній чи нематеріальній формах, що дають можливість заробляти дані доходи.

Банківський бізнес як предмет оцінки потребує розгляду та врахування прав власності на надання банківських продуктів, що спрямовані на задоволення потреб певного сегмента ринку банківських послуг. В інвестиційній діяльності банкам належить провідна роль. Це обумовлюється тим, що банки надають фінансові інвестиції, які більш привабливі ніж матеріальні. Банківська система в цілому має унікальний механізм формування, концентрації та збільшення інвестиційних ресурсів, котрий дозволяє їм існувати навіть в умовах повної відсутності накопичень в економіці країни.

Джерелом цінності банківського бізнесу виступають довготривалі конкурентні переваги, що забезпечуються високою якістю послуг, які надає банк; стабільним становищем на ринку та ефективним апаратом управління. Математичне відображення даних факторів та їх аналіз становить значний інтерес при визначенні вартості банку.

Олексіч, Д.В. Концепція формування вартості банківського бізнесу [Текст] / Д.В. Олексіч // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (9-10 листопада 2006 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2006. – С. 155–157.